

X. Hyvät työt ja palkko.

— Seuraavissa säkeissä löydetään yhtä ontta puhe palkasta ja korvauksesta. Onko Jeesus sillä todella tarkoittanut jotain vai onko se vain vastauskuvallista puhetta? Tunnuksen, että ~~puhe~~ palkkojen ja korvauksen ajattelu on henkisen elämän yhteydessä tyypillinen minua. Onneksi olette edes jättäneet pois ~~tuon~~ saman "julkisesti", joka pilaa kaiken, tuodessaan mieleen korvauksia ~~reklaamiksi~~, ^{tehtäväntekien} arpajaisvoittojen, julkisten kunnianosoitusten j. n. e. muodossa.

— Sita sanaa ei ole alkutekstissä, ei kreikkalaisessa eikä latinalaisessa. ~~Mutta joku~~

— Sepä hyvä. Mutta miksi olette suomennut joka koldasin "heiltä jäi palkka saamatta", Kuu vanhassa suomennoksessa on ihan päinvastoin "he ovat saaneet palkkansa" ². Tämä teidän suomennokseenne vain yhä päinvastoin palkka = ajatus.

— Alkutekstin sanat apekhuusin ton miston autoon voidaan kääntää kahdella tavalla. Sanat apekhuusin ton miston autoon ~~saavat palkkansa~~ Nimenomaan tämä lausetapa voi merkittää "he saavat palkkansa", mutta ^{oikeastaan} ~~mutta~~ teon autoon apekhuu mes- kitsee autoon "pidätään, pitää etäällä, estää, ehkäistä" eikä koskaan mitään muuta. Ei siis mielestäni ole väärin ymmärtää ~~se~~ sama apekhuu tässäkin yhteydessä tavallisenla tavalla, saatiikka kuu se selvemmin tuo esille Jeesuksen ajatuksen, vaikkei toinenkaan suomennos sitä ajatusta suoraan häiritse.

— Mieleni tekeekin juuri kuulla Jeesuksen ajatuksen, koska sana "palkka" tässä yhteydessä on mi-
nusta niin outo.

— Ettei jeesus mitään ulkonaisia palkintoja
tarkoita, se te ymmärtänette muutta muuttika. Mutta
että hän jotakin tarkoittaa, jota voi kuvata käsitteellä "palk-
ka", se on myös selvä. Tämä "palkka" on osaksi sem-
moista, mikä seuraa itsestään, asian luonnosta, osaksi
jotain odottamatonta, ylenpalttisuudellaan yllättävää. Ja
mikä se semmoinen lienee? Mikä nimen kiini se oman-
tunnon rauha, iloinen mieli ja sisäinen autuus, jota aikoi-
naan seura tunnustettiin asema näkyvässä taivasten
vattakunnassa? Kuten nähti — kuten itämaalainen sanoisi
— hyvien töittämone ja pyrkimystemme "karmallisia" seu-
rauksia ajattelemone, emme ollenkaan ihmettele jeesuksen
puhetta palkinnoista. Sillä voiko suurempaa palkintoa,
suurempaa taivaallista lahjaa, suurempaa jumalallista
armonosoitusta kuvitella kuin kansalaisoikeutta hen-
nen maailmassa, kuolemattomuutta ja ikuista elämää? Jos taas
käytämme toista suomennosta, huomaamme jeesuksen
puhuvan palkasta vastausten teroittaakseen opetuslap-
silleen, että taivasten vattakunnassa ei tavoitella mi-
tään palkintoa. Ajatelkaa vähän hänen sanojansa. Hän-
kän nimenomaan neuvo seuraajilleen, etteivät he, ku-
ten tekopyvät, lautoisi mielissään mitään palkkaa itsel-
leen hyvista töistään, — sillä silloin he, kuten tekopy-
vät, saisivat palkkansa! Ja se palkka olisi ulkonai-
sissa voitoissa ja kunnianosoituksissa. Mutta kum opes-
tuslapset eivät tavoittele mitään itselleen, eivät ollen-
kaan miusta osaa itseään, silloin taivallinen Isä kos-
ka heille? — ja mikä se merkitsee, ^{sen jousi selitys:} ~~mitään muu-~~

Nyt ymmärrään paremmin ja ymmärrään
 myös, että tekojyhteistä tämä triozallinen hallus ja
~~...~~ Sillä näin suuresta ja kirkasta, jossa
 on täällä löydetty ja josta on tullut erittäin
 mielenkiintoista ja kallisarvoista henkistä
~~...~~ ja ihminen elää!

Panen merkille kaksi ^{muutakin} poikkeavaa lausetta
 teidän suomennoksessanne. Sanotte "suorita laimukaisi-
 tehopiinne" ja toisessa "osoitat ^{ensimmäisessä säkeessä} armeliaisuu-
 teosia". Ovatko nämä kohdat vanhassa suomennoksessa kin-
 tuvat "harjoita vanhurskauttanne" ja "annat almua".
 Minun korviini nämä jälkimäiset kaikuivat yksikesthi-
 semmittä ja selvemmiltä.

— Kylläkin, tottumuksen nojalla. Mutta kreikkalai-
 nen teksti ensimmäisessä säkeessä sanoo: teen dikaiosyneen
hymnoon mee poiein ja toisessa: poiees eleemosyneen; ja
 latinalainen: ne iustitiam vestram faciatis et
 facies elemosynam. On huomattava, että muutamissa
 käsikirjoituksissa ensimmäisenkin säkeen sanat kuulu-
 vat teen eleemosyneen hymnoon mee poiein. Luther
 noudatti tätä lukutapaa ja kirjoitti saksaksi: habt acht
auf eure Almosen, dass ihu sie nicht geht j. n. e. Vanha
 englantilainenkin käänös sanoo: take heed that ye do
not your alms f. n. e. Roomalaiskatoliset käännökset
 ovat sitä vastoin noudattaneet versio vulgata lukutapaa,
 jota nyt pidetään oikeampana. Itse asiassa sisältö ei
 paljon muutu. Mutta jos molemmissa kohdissa olisi sa-
 na eleemosyneen, täytyisi meidän ^{ennen kaikkein} ymmärtää, mitä tal-
 lä sanalla tarkoitetaan. On mielestäni sängen ku-
 vaava, että versio vulgata ratkaisee puheen kääntä-
 mällä elemosynam, joka ei ole klassillisesta latinan
 ollenkaan. Jos eleemosyneen Hieronymuksen mielestä
 olisi merkinnyt "almu", miksi hän ei latinaksi sanonut
 esim. stips? Että hän käytti soma, joka itse asiassa

oli kreikkalainen, mutta joku nähtävästi keskijäähä oli yleinen kristittyjen kesken, osoittaa, että tuolla tekais-
 tulla latinalaisella sanalla elemosyna oli oma niin sanoaksemme teknillinen merkityksensä. Entä tämä merkitys? Sen tietysti täytyö sisältäjä kreikkalaiseen sanan eleemosyne. Jos nyt kysymme elemosynan merkitystä, huomaamme, että se vasta toisessa kädessä on almu, s. o. köyhille annettu lahja. Sen varsinainen merkitys on "säälä, myötätunto". Tämä on latinaksi misericordia, mutta koska tätä sanaa säätellän ~~ennen kaikkea~~ Jumalan säälistä, ymmärrämme, että ~~elemosyna~~ ~~ei puolesta~~ kirkko onaksui euden sanan elemosyna ihmisten säälistä. On siis puhe näissä säkeissä tai aiuakui toisessa siitä myötätunnosta ja säälistä, jota ihmiset voivat osoittaa toisilleen. Jeesus ei puhu yksinomaan myötätunnon tuntemuksesta, sillä tehsti sanoo poies elemosynen, s. o. "teet" eli siis: osoitat teossa myötätuntoa". Tämä on paljon laajempi käsite kuin "annat almua" sillä almujen antaminen voi tapahtua tavasta tai päätöksestä toisiin sanoen ilman inhimillistä tunnetta. Mutta sanan elemosyne sisältäjä juuri tunne ~~on~~. Opetuslapsi tuntee säälää, sympatiana, rakkaudesta, ja sentähden hän auttaa. Paljo tunne olisi kuolleena syntynyt, ellei se muuttuisi teoksi; mutta tekone se on elävi. Paljo teos taas ^{ilman tunnetta} ~~teoksi~~ teennäinen ja uskokeuhattu. Minusta tämän kohdan oikea ymmärtäminen on saanen tärkeä, sillä meidän kristikunnassamme ei ole ainoastaan paljon tehopyhiä auttamista, vaan myös paljon kylmää ja sydäme-
 töntä almuja antamista.

- Tämä puoli asiasta on nyt käynyt selväksi.

mutta jos ensimmäisessä sakkeissa noudattimme myöhempiä ja oikeampia lukutapaa, siksi silloin suomennatte: „suorita lainmukaisia tekojanne“?

— Kreikkalaisen sanan dikaiosyne takia, joka latinalaisissa tekstissä on iustitia ja merkitsee, kuten jo ennen olen maininnut, „oikea~~den~~mielisyys, oikeuden laatu“, ~~alle~~ johtuen sanasta dikee „oikeus, oikeuden jumalates“. Kyseessä olevassa lauseessa on taas puhe tekemisestä: „kavahtakaa, ettette tee oikeamielisyttänne“, siis kyllä: „harjoita vanhurskauttanne“, jos tällaisesta suomalaisesta sanasta tahdomme käyttää. Mutta meidän on muistettava, mistä Jeesus puhuu. Ei hän runollisesti puhu „vanhurskaudesta“ yleensä vaan, jostain „pyhyydestä“, jonka ääriwiivoja itse saamme mielellämme määrin laatia. Hän puhuu opetuslapsilleen viedestä käskystä, niihin sisältyvästä nudesta eli määrämittäisyydestä, nudesta „vanhurskaudesta“, nudesta oikeudesta eli laista. Dikaiosyne on hänen suomen saan tekemällä samana kuin „nuden elämänlain totteleminen“, ja siis lause: „kavahtakaa, ettette tee nuden elämänlain tottelemista“ merkitsee: „kavahtakaa, ettette suorita (nuden elämän) lain mukaisia tekojanne“, s. o. „alkaa noudattako minun käskyyni sitä varten, että näyttäisitte erikoisilta, josta näisitte silmiin ja saavuttaisitte mainetta ihmisten kesken. Semmoinen alkoon olko motiivinne, sillä se todistaisi, ettette ole minua käsittäneet. Usi elämä valkenee vain sille, joka sitä etsi^{ks} itsensä tähden. Minun käskyni eivät ole ulkoraaisia eivätkä muodollisia, ja teidän tehtävänne opetuslapsina on katsoa, ettivät ne siksi koskaan tulla.“

— Minkitähden Jeesus puhuu paastosta? Siitä katolinen kirkko on tehnyt ulkoraaisen muodollisuuden.

den ja tavan.

— ja samalla se silloin on kadottanut siel-
 lisen merkityksensä ja voimansa. Jeesus puhuu paastosta,
 sentähden että se on luonnollinen ~~te~~ asia jokaisen
 henkisesti elävän ihmisen elämässä. Eikä "paasto" tu-
 koita ainoastaan syömättä-olamista. Kreikkalainen sana
neesteyoo merkitseekin, paitsi rousuvaista paastamista,
 yleensä "pidätynä" jostakin, kieltäytyä. Jeesus neu-
 roo siis opetuslapsilleen: "Kun te jostain kieltäytytte
 alkua tehkö siitä numeron. Kieltäytyä min, et-
 tei kukaan aavista mitään." Olen kuitenkin
 suomenkielissäni säilyttänyt sanan "paasto",
 koska ^{kieltäytyä} se vertauskuvana on mainio ja koska Jee-
 suskin siinä mielessä sana käytti.